

רוני: (ברופות) אתה רואה, יוסף? אתה רואה
שאתה לא יכול לדבר לבד?

יוסף: (מניע ראש לשילוח)

רוני: אתה רואה שאתה בובה?
יוסף: (מתפרק מתוך העלבון) לא! אני יוסף! ואל
תעשה לי את זה יותר אף פעם!

יש בובות שאיןמשמעות שום קול. הן מבטאות את עצמן בפעולות. אבל אם הן בכלל זאת מדברות הקול צריך לתרום לתחושים החיים ולהשלים את אפיון הדמות. אז איך מתאימים קול לבובה? זה בערך כמו לשאול את הדודה כמה מלך לשים במרק. לפי ההרגשה, היא עונגה אבל כמה? אנחנו מתקשים, כפיית אותה? שתי כפיפות? והדודה בשלה? היא "מרגישה" את המלה. כך גם עם הקול של הבובה: מנסים וטועמים. ובכל זאת ננסה את כווננו בכמה הנחיות בסיסיות...

הידעת?

למפעילי בובות הcppה המשורתיות יש צפצפה מיוחדת שהם מחזיקים בעומק הלוע. האليل הבוקע ממנה מזכיר דבר מעות ומאפשר להعبر את כוונתה של הבובה בלי מילים מזוהות. הדברו המשובש אופיינו לדמויות הפניצ'יות בכל אירופה. וגם לדמויות הצללים מן המזרחה. הקול הצפצפני קרוב לשובוק מה"קזוז" (עוד צפצפה שמדוברים דרכה במקום לנשוף כמו בצפצפה רגילה). שמענו פעם ממפעלי בובות cppה עממיות מפורטולוג, שלבומים הוא בולע את הצפצפה בטיעות. מה קורה אז? הוא, אל תדאגנו, הוא אמר, זה יוצא מהצד השני...

ברבים מן התיאטרונים העממיים היו לדמויות קולות מלאכותיים מעותטים ומצפפים. הבובות היו קריקטורות אנושיות וגם הקולות שלהם היו קריקטורות כאלה. השיטה הזאת מתאימה כמובן, רק לחלק מהצגות הבובות. לעיתים נדרש דוקא קול מסווג אחר, יותר אישי ואנושי.

כאשר אוחזים לבובה ומפיקים קול, הקול מהדרד ונשמע בדרך, כמו דרך כלי נגינה. כאשרנו מנסים למזוא קול לבובה, כדאי להתבונן בה קודם ולראות איזו תחושה גופנית היא מעבירה: קללה או כבדה, גמישה או נוקשה, אורירית או צפופה? איזה קול יעביר תחושה דומה? כדאי להתבונן באנשים סביבנו ולהאזין לccoliים; לעיתים קרובות יש קשר בין שני הדברים: לאיש גדול עם צוואר רחב ופה גדול יהיה למשל, קול עבה וסמכותי. וגם לבובה חסונה אפשר להתאים קול כזה, ש"מתחרז" עם צורת הגוף. אבל בחיים יש גם הפתעות, ואם מדובר בדמות מצחיקה או מוזרה, אולי כדאי לנו דוקא לסתות מן הכלל ולתת לה בכוננה קול דקיק וצוחני...

כדי להדק עוד יותר את ההתאמנה בין הקול לבובה, אנחנו יכולים לחקות בגופנו את מבנה גופה של הבובה ולא Miz את הבעת פניה. אם לבובה יש חטורתן וראשה תקוע בין כתפייה, ננסה לחקות את עמידתה בזמן שאנו מדברים בקוללה. לבובה בעלת פה עקום ננסה להפיק קול כאשר הפה שלנו עקום. לבובה בעלת אף גדול יתאים אולי, קול שיוצא מהאף (שלא...). לילדיים יש פה רחוב יותר יחסית לפנים, ולכן שמדוברים עם חיק מתקבל לו באופן טבעי קול יותר ילדותי.

ועוד טיפ אהרון חביב: כשהאנו מנסים קול חדש כדי להתחילה מלחושים, צקזוקי לשון, אנחנוות, ואפילהו סתם הברות חסודות ממשימות. זהו אמצעי ביטחון, שלא ניסחתי בתוכן הדברים ונשכח את איזות הקול!

ושם גם גישה שונה...
当我们问到“雅伦”时，他回答说：“我就是那个在舞台上表演各种声音的人。我尝试通过不同的面部表情和身体动作来模仿各种声音，比如婴儿的哭声、动物的声音、甚至是机器的声音。我通过练习找到最适合我的声音，并且尝试在不同的场合使用不同的声音。我最喜欢的表演是模仿各种动物的声音，因为这非常有趣。”

טכנית או משחך ילדים?

רוני: נורא קשה להפעיל בובות. ציריך לחשוב על המון דברים, לשים לב להמון פרטיים, להבין, לתכנן, להתאמן, לתרגל...

יוסף: מה פתאום? נורא קל להפעיל בובות! פשוט משחקים!

בובנאים מספרים

עמ' י

ברקומי הוא בובת ספוג המופיע בהציגה דגי ים המלח והמעיין הנסתור (של בן כהן ועמית דרורי). עמימות דרורי שמתבונל אותה הוא בובנאי ובמאי היוצר גם במסגרת ההקרון. וכך הוא מסביר: "בתחילת ההציגה אני מתחבא עם קרמי בתוך דוד על הבמה. יש שם חalice קטן, ובזמן שהילדים נכנסים לאולם, קרמי מציץ עליהם. הם לא יודעים את זה, והציגה עדין לא התחלת, אבל קרמי מציץ בשקט. אני לא יכול להציג אותם וכי החalice קטן מדי, אז אני לא רואה מה הוא רואה, אבל אני מציץ עליהם מהperföfil וראה אותו רקשוב מאוד, מרוכז, מתבונן ווקולט. הוא מתרgesch, מפחד, בודד, ועם זאת... עוד רגע הציגה תתחיל והוא יהיה הלקוח של הילדיים האלה... איזו התרgeschות. אני מסתכל עליו ומתרgesch. בשביילי הוא חי, אמיתי. ואני לא יכזה". אני יודעת טוב שכשהוא בתיק שלו הוא בסך הכל גוש ספוג עם שני חרוזים החוכיות במקומם עיניהם, אבל ברגע זהה כל המחוסמים נעלמים. קרמי הופך למשמעותי 'איבר' חישה נסחר של גופו".

האמת היא... שג יוסף וגם רוני צודקים. הובנאי צרייך ללמידה ולהתאמן. הפעלת הבובות היא מיוםנות טכנית, כמו נגינה; אם נתישב לפנסטר ללא הכהנה, בודאי לא נצליח לנגן בדיקק את הקטע שאנו רוצים. לשם כך צרייך ללמידה ולתרגל. להתחליל לאט לאט, ולהמשיך בהדרגה לדברים קשים יותר.

ומפעיל הבובות? הוא צריך להפקיד קולות יציבים של שתי דמויות, הוא צריך להניע כל בובה מתוך האופי שלו ולהחליפּ בינהן בוריזות, ברגע אחד מודוקיק... אך לומדים לעשות משהו שונה בכל יד בלי להתבלבל? כמו שלומדים לנגן בשתי ידיים; מגננים פעם ביד אחת ופעם באחרת, אחר כך מhabרים את שתיהן, וכאשר מרגישים בטוויהם אפשר להאזין. גם הפעלת הבובות דורשת תרגול: קודם צריך להבין את העקרונות ואחר כך צריך להגיע להניע את הבובה על פיהם, להתאמן כדי להגיע לשליטה ולהעביר את הכוונה ותרגש במודוקיק...

ועם זאת, כמו שיווסף אמר, פשוט משחקים. והוא הכריזו הטעני של המפעיל, היכולת לשחק כמו ילד. לא לעשות את עצמו, לשחק בamat... לאפשר לעצמו להת匡ט אדרך הבובה. כאשר ילדים משחקים, נוצר קסם. אבן הופכת לנסיכה, גזיר עץ הופך לסוס... כזה הוא גם המפעיל הקוסם. הוא מניה למחשבה ומשתק. הוא מוקם בעצמו, וסוחף את הקהל אחריו. הוא מתמקד בובבה וחצופים מתמקדים בה דרכו. גם הם משתתפים במשחק.

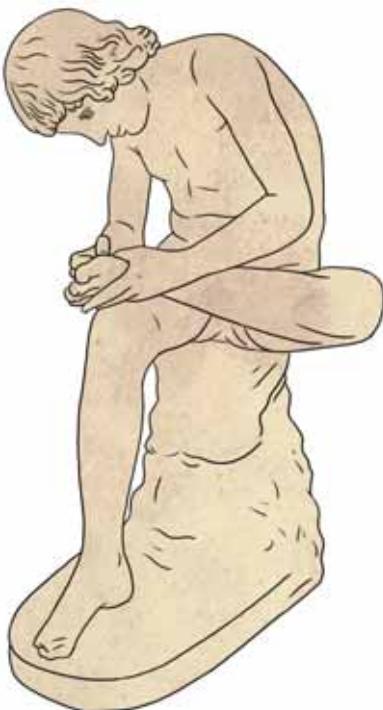
הינריך פון קליסט על תיאטרון המריונוטות (הוֹהוּ לְמַתָּקוּתִים)

הוא הרהור פילוסופי על מצבו של האדם. אבל האבחנות הקולניות שלו על תנועת הבובה נתנו השראה לדורות של בובנאים, ועזרו להם להבין את כוחה וייחודה של הבובה.

הערה: אין לבלב את המודעות לתנועה של קליסט (מחשבה שמשבשת את החן הטבעי של התנועה) עם המודעות הקיומית-פילוסופית, האקס-פואטית של עלייה דיברנו בה "מן מודנרים", ועוד שוב ונדרש לה המשך.

בכבודו ובעצמו יכול להגיע לחן של הבובה. לכורה מדובר בשני קצוטות, הנחות ביותר והנעה ביותר, ובעצם מדובר במעגל: ככל שאתה מתרכז מנקודה מסוימת אתה גם מתקרב אליה, עד לנקודת המפגש שבה מתאחד לו החומר הפשט עם האל האינסופי. וזהו גם תקוותו של האדם: למצוא את "הכニסה האחורית" לגן העדן, לחזור אל התום המוחלט, דרך הידע, לזכות בהרמונייה אלוהית בין מחשבה, רגש וגוף. קליסט לא יכול כיוון את סיפורו לבובנאים. "על תיאטרון המריונוטות"

הינריך פון קליסט (1777–1811), משורר, מחזאי וסופר גרמני מן התקופה הרומנטית, כתב את "על תיאטרון המריונוטות", מעין ספר קצר, המתאר שיחה בין המספר לבין ידידו, רקדן ראשית באופרה. המספר מתפלאל על העניין שמגלה הרקדן בתיאטרון הבובות העממי. הבובות לדעתו, הן "שבועה להמנויים" ולא "אמנות יפה". הרקדן טוען שהוא לומד מתנועותיהן החינניות של הבובות: איבריהן פועליהם מטוטלות. לכל תנועה יש מרכז כובד משלה. כל תזזה מקרית יוצרת מעין ריקוד. הבובות אין משועבדות לכוח הכבוד. הן לא יכולות לרוחף בלי מנוחה. הן לא מתאפייניות כמו מקדים, והן לא לוקות במודעות עצמית שמקלקלת את החן הטבעי. המספר מסכים עם הטענה האחרונות. הוא תורם לשיחה ספרו משלו, על נער מלא חן שהכיר. יום אחד, בזמן שהנער ניגב את רגלו, הוא הציץ בראי והבחן שהו דומה לפסל מפורסם של נער המוציא קוץ מרجلו. הנער ניסה לחזור על התנועה ולא הצליח לשחרר אותה. הוא ניסה שוב ושוב, עד שהתנועה הטבעית, הספונטנית, היפה למשועה ומגוחכת. המודעת העצמית, טען קליסט, אורת ספר, ביקורת, וكونפליקט פנימי. היא "מגרשת את האדם מגן העדן" של התמיינות, מן הפשטות המושלמת של החומר הדומם ושל בעלי-החיים. רק האל

בואר ננסח

בונאים מספריים

רוני

"כשהייתי ילדה קטנה, הייתה לי מכך לאביב כדי לאסוף גרעיני שסק, הווילדים שאספנו 'אגואים' או 'גוגואים') שהם גרעיני משמש, אבל החברה שלי מיקי, ואני, העדפנו את גרעיני השסק והזורת. געמוד מול מראה בתנוחה נוחה (היד הפנואה יכולה לתמוך במרפק) ונתבונן בובות שיצרנו; רואים את הרעד הפנימי שעליו דיברנו? הדמות מתחללה לחיות. תנו לה להתבונן סביבה, ממקומה. מבט לעלה, למטה, לצדדים.

"ראשית היונו רוחצות אוטם בקערית קטנה עם מים וסבון, אחר כך היינו לוקחותمامא של מיקי את משחת ה'וולווטה' ומורחות את גרעיני השסק המתוקים במשחה, שייהיו עוד יותר חלקלים. היינו שמות הרבה משחה. בנדירות גודלה. זה מאד רינש אותי. קשה לי לתאר לכם עד כמה האהבתי את גרעיני השסק. לא היו הרבה דברים בחוי שעוררו בי תחושה עצאת של פגיעות וחלמה..."

"הפעלת הבובות מאפשרת לי לחזור ולשחק בשסק', לחיות דרך הבובה את כל העצמה והעומק של רגשותי".

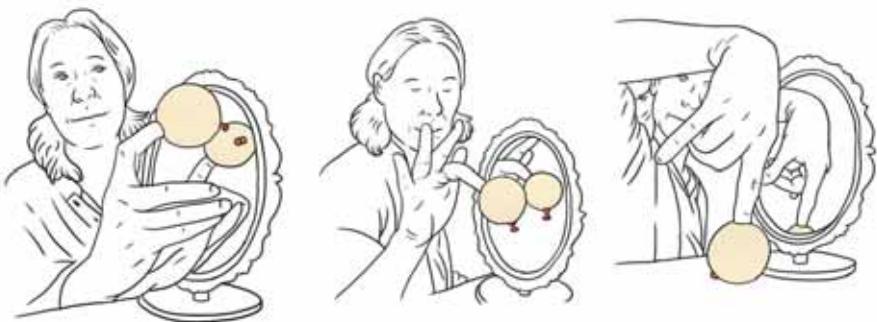
ועכשיו ננסה להנפייש "בובת כף יד"; ניקח כדור קלקר, נתקע בו געץ בתרור אף (לසמן את הכיוון של המבט), נעשה בו חור ונכנסים לתוכו את האצבע המורה. עם הcador על האצבע מתקבלת מעין "בובת כפפה" (ללא כפפה...), ראש כדור ושתי ידיים, רואים? יד אחת של הדמות היא האגודל והיד השנייה היא צירוף של שלוש אצבעות: האמה, הקמצה והזרת. געמוד מול מראה בתנוחה נוחה (היד הפנואה יכולה לתמוך במרפק) ונתבונן בובות שיצרנו; רואים את הרעד הפנימי שעליו דיברנו? הדמות מתחללה לחיות. תנו לה להתבונן סביבה, ממקומה. מבט לעלה, למטה, למטה, לצדדים. מה היא רואה? (כל מה שאתה רואים...) עכשו תנו לה לגלות את דמותה בראי. היא לא ראתה את עצמה מעולם! איך היא מגיבה? נבהלה? מתבילה? מתפלאת? (איך זה מתבטא בתנועה?) מה הדבר הזה? היא תופסת בקצה החולצה שלכם ומנקה את המראה, בודקת אם זה נמחק. לא ולא, גם הדמות השנייה מנקה... היא מנסה תנויות אחדות, מתופפת באצבעותיה על המראה, מתעלמת, מגרדת את ראשה, מפנה את גבה אל הדמות ופתאום מציצה. גם הדמות השנייה מציצה אליה בחזרה. האם היא יכולה לעשות תנועה שתבהיר את עצמה?..."

עכשו, כדי להירגע, תנו לה לנסות לדבר אל הדמות במראה: "ש..." היא אומרת ומנסה שבבקול שוניה: "ש...". היא מנסה קולות שונים עד שהיא מרגישה שהקול מתאים לדמות במראה: "ש...לוּס!" היא אומרת. זה נפלא! היא מתלהבת! היא רוקדת ממשמה: איזה קול יפה יש לי? אבל... מכל הניסיונות היא התעיפה. תנו לה לפהק... אנחתה, פיהוק ואפיקו גיהוק... איפה תישן? היא מhapusת. אולי תנדרו לה את הזורע השנייה שלכם? ערסלו אותה, תנו לה להתכרבל. אולי גם אתם התעיפתם?... לא קל להתרכו כך בובות בפעם הראשונה. אבל בפעם הבא יהיה יותר קל. קצת אימון... הכל יזרום בטבעיות, כמו במשחק.

נתבונן בכדור שיצרנו

הכדור מגלת את דמותה בראוי

מנקה את הראי

מנסה תנעויות אחריות

מתעלמת

מפנה גב

מנסה קולות

ערסל לו אותה